

Stanovisko vedení RS ČR k avizované změně v mimořádné valorizaci

Rada seniorů dostala k připomínkování i návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Na připomínkování změny zákona máme jediný den, což není běžné. Ve středu 15. února vláda návrh představila, ve čtvrtek jsme obdrželi návrh zákona a do pátku máme odeslat vyjádření.

Navzdory tomu, že byla veřejnost několikrát ujištěna, že nový mechanismus se nedotkne valorizace v červnu 2023, a to z důvodu nepředvídatelnosti, je najednou vše jinak!

Faktem je, že již od jara loňského roku upozorňuje vedení RS ČR na skutečnost, že nastavení mimořádné valorizace vztahující se pouze na zásluhovou složku v době enormní inflace rozevívá nůžky mezi vysokopříjmovými a nízkopříjmovými seniory. Upozorňovali jsme dlouhodobě na skutečnost, že na průměrnou penzi přibližně polovina osob nedosáhne, a proto je jejich navýšení menší než proklamovaná suma. Ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka ujišťoval, že se touto otázkou bude zabývat.

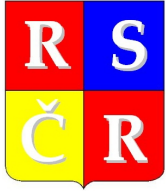
Návrh zákona s principem podpory nízkopříjmových skutečně pracuje. Jenže představeným mechanismem si však podle propočtů RS ČR **oproti původnímu mechanismu valorizace přilepší pouze zhruba 30 000 důchodců. Vládou představený návrh pomůže pouze těm, kteří mají penze 8 000 Kč a nižší. 2 337 186 příjemců starobních penzí na vládou navržený mechanismus doplatí! To je pro Radu seniorů ČR nepřijatelné, proto takový návrh zákona podpořit nemůže!**

Pro úplnost je třeba dodat, že vycházíme z dat platných k 31. 12. 2022, je tedy více než pravděpodobné, že po přičtení výchovného se počet příjemců penzí menších než 8 000 Kč ještě snížil.

Pokud chce vláda opravdu pomáhat nejchudším, musela by hranici stanovit na základě dat. Například podle průměrného důchodu a podpořit ty pod ním. Dovedeme si představit i model, že by pracovala s průměrným důchodem k 1. 1. 2022, tedy před mimořádnými valorizacemi. Umíme si představit, že by se řídila daty ČSÚ a hranicí příjmové chudoby. Ta byla v roce 2021 14 055 Kč, až budou kompletní data za rok 2022, dá se předpokládat, že se hranice posune. Ale i pokud by vláda pracovala alespoň s touto částkou, mělo by to svou logiku a byli bychom ochotni o takovém kompromisu diskutovat. Počet seniorů, kterým by se takto pomohlo, by byl v případě loňské průměrné penze asi 580 000 osob a z dat o příjmové chudobě by to bylo kolem 300 000 osob. **Takže i v těchto případech by na tom byla většina důchodců hůře.**

Vláda zdůrazňuje nutnost mezigenerační solidarity, dlouhodobou udržitelnost důchodového systému. Tomu všemu Rada seniorů rozumí, ale jsme přesvědčeni, že tyto kroky se mají dělat systémově a mají být předvídatelné. Co se týče mezigenerační solidarity, je zajímavé, že se o ní většinou nemluví v tom smyslu, že by mladá a střední generace měla mít ohled a být solidární se seniory, ale spíše naopak. Nemusíme chodit zas tak daleko do historie. **Byli to senioři, kteří jako jediná skupina přišli za vlády premiéra Topolánka v roce 2012 o slevu na jízdném, stejně tak byli pracující důchodci jedinou skupinou, která neměla nárok na odpočet za poplatníka z daní, a byli to senioři, kterým byl růst důchodů dokonce zmrazen. V důsledku toho klesl náhradový poměr – tedy poměr mezi penzí a průměrnou hrubou mzdou na 38,8 % v roce 2018. V roce 2021 činil tento poměr 40,8, což je hodnota srovnatelná s roky 2004-2007.**

Shrnutí je jasné. S takto navrženou změnou mimořádné valorizace Rada seniorů ČR nesouhlasí. A proto má zásadní připomínky i k návrhu novely zákona.

Rada seniorů České republiky, z.s.s.

Dům Radost, nám. W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3

Web adresa: www.rscr.cz E-mail: rscr@rscr.cz

Telefon: +420 222 560 136